

Socialområdet og indsatser mod seksuelle overgreb

v/ Naalakkersuisoq Doris J Jensen

Druk, misbrug og overgreb i Grønland: Ingen fremskridt i årevis

Der er stort set ingen forbedringer, når man ser på selvmord, overgreb og misbrug i Grønland, viser ny rapport.

Undersøgelsen viser blandt andet, at 21,5 procent af forældre med børn under 18 år havde et potentielt skadeligt alkoholmisbrug. (Foto: Linda Kastrup © Scanpix)

Flere grønlandske børn og unge begår selvmord

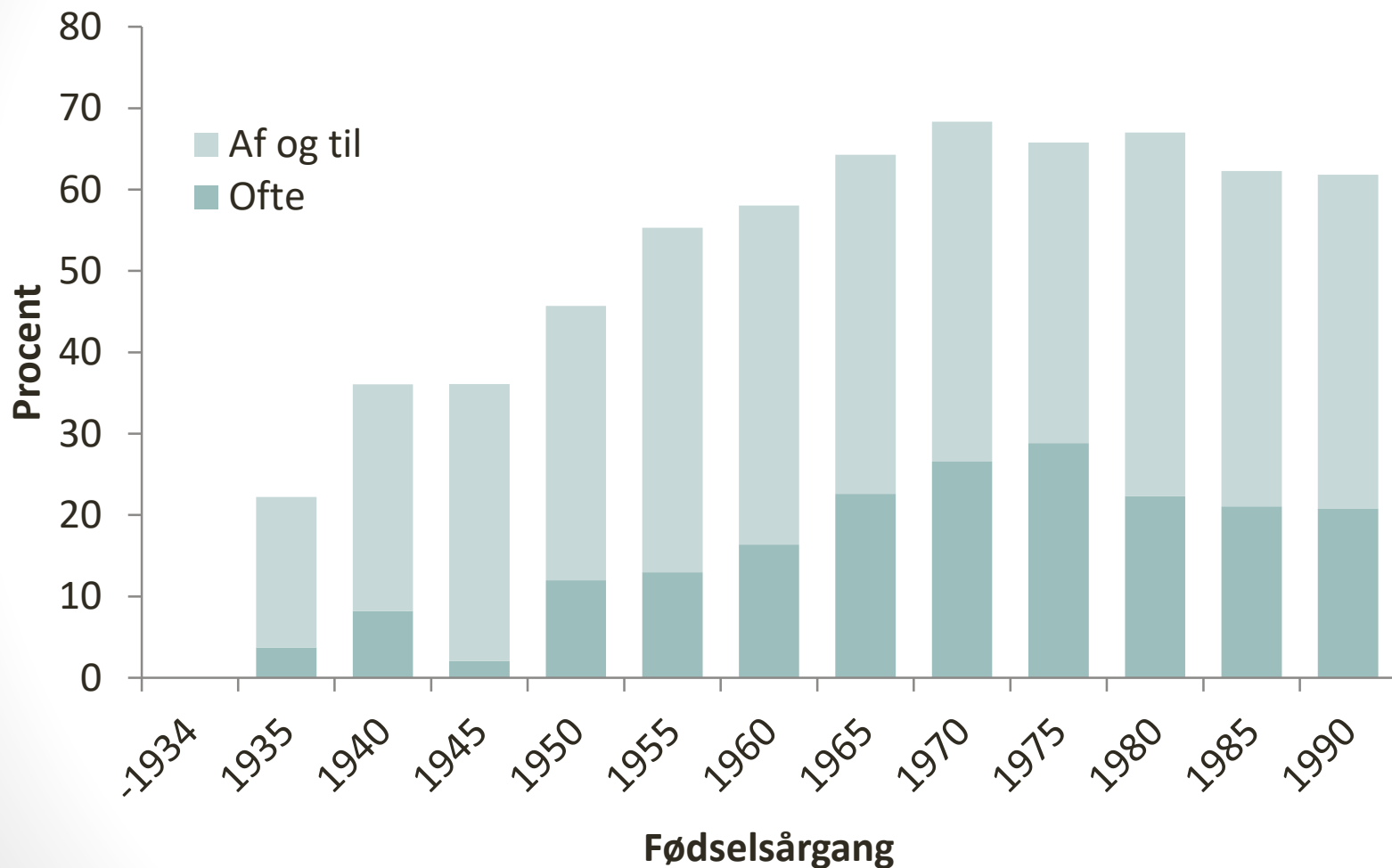
De seneste år er andelen af unge grønlændere, som vælger at tage deres eget liv, steget kraftigt. Og nu registreres selvmord blandt unge helt ned til 10-14-årsalderen, viser en ny undersøgelse.

Siden 1970 har den grønlandske selvmordsrate været en af verdens højeste med gennemsnitligt 40 om året. (Foto: Kristian Basballe © DR)

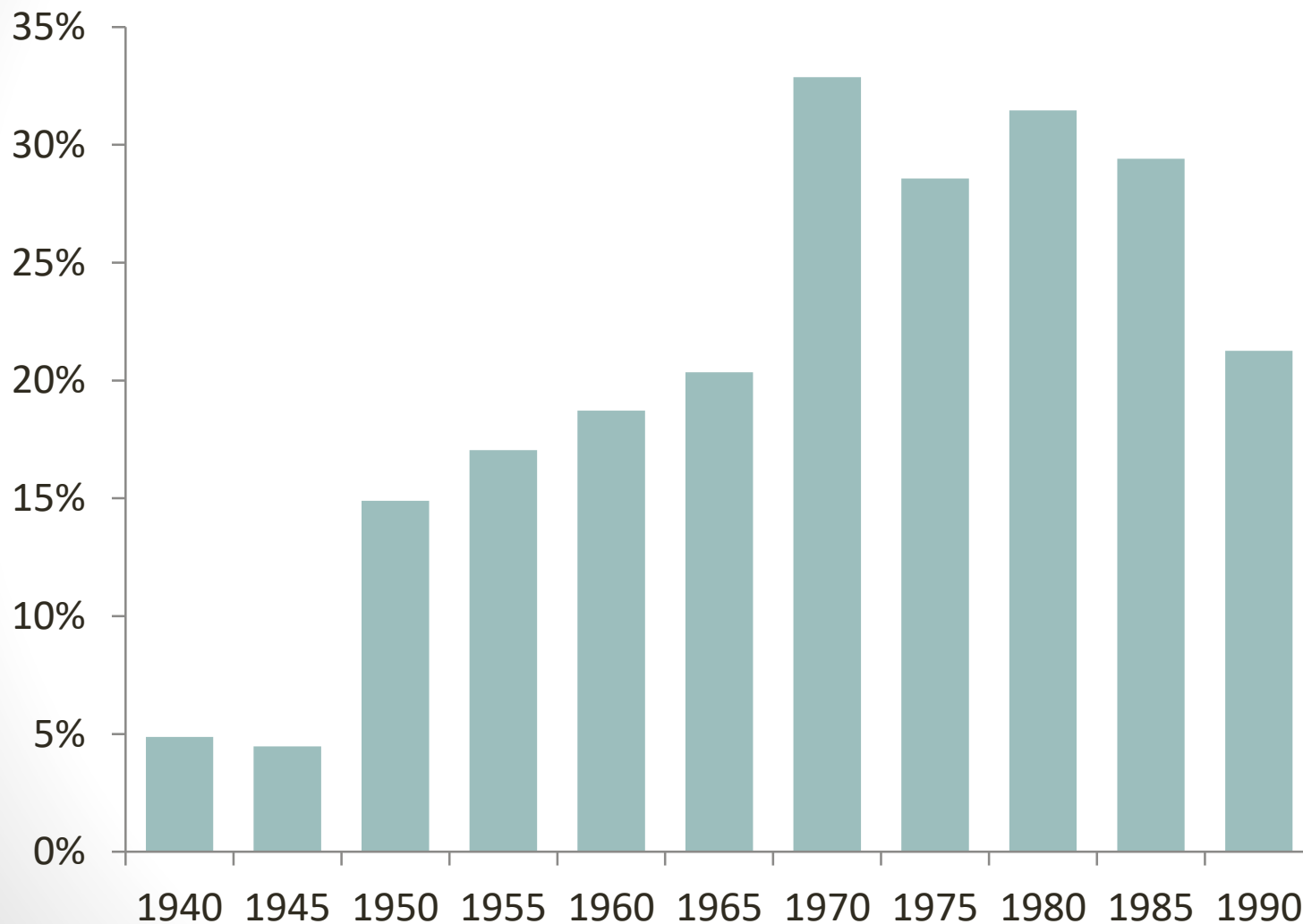
Alkoholproblemer i barndomshjemmet

Deltagere opdelt efter fødselsår

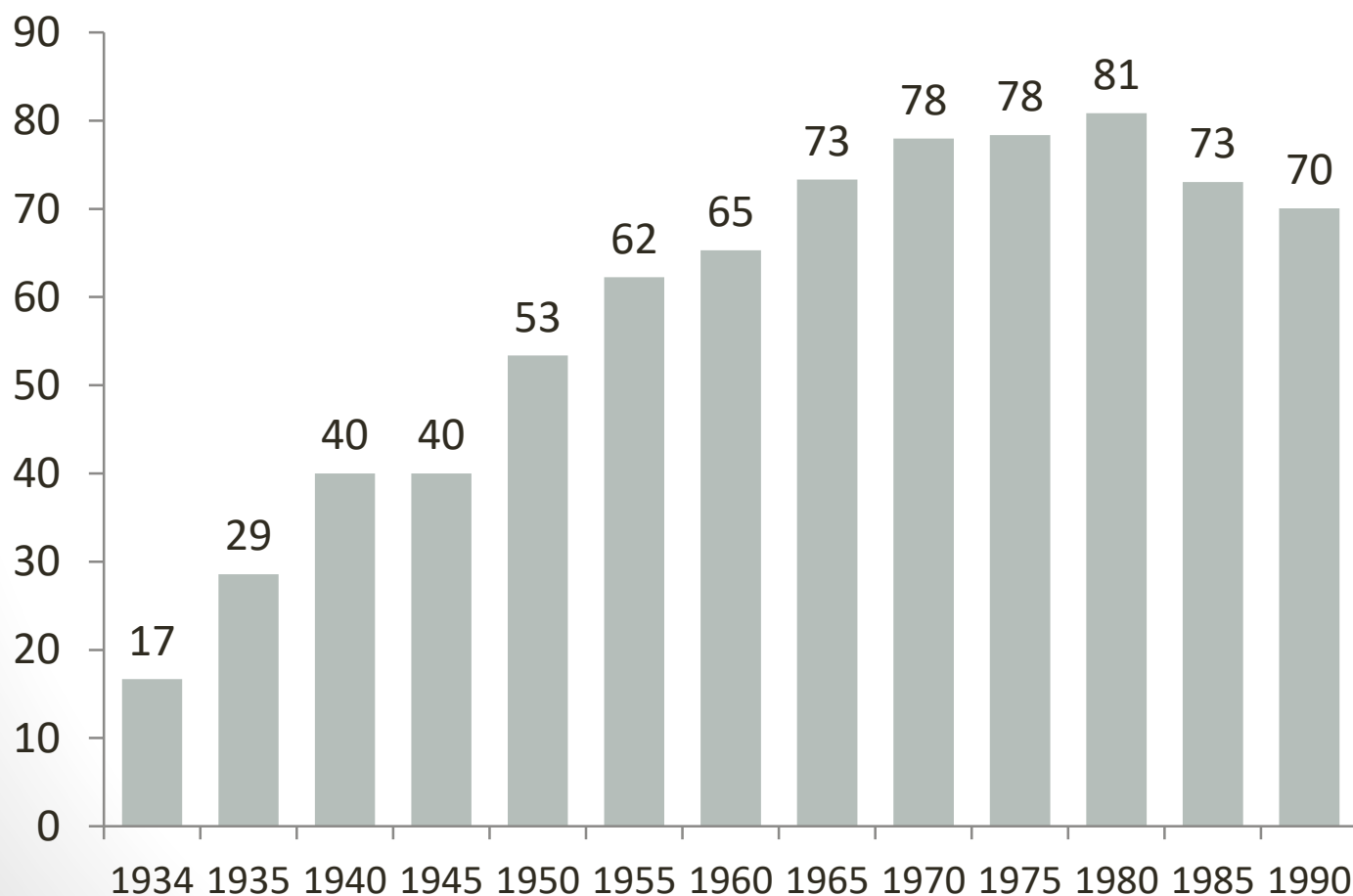
Seksuelle overgreb i barndommen

Deltagere opdelt efter fødselsårsgange

Samlet forekomst af alkoholproblemer, vold eller seksuelle overgreb i barndommen

Deltagere opdelt efter fødselsårgange

Omfanget af seksuelle overgreb

- Undersøgelser peger på, at ca. 1/3 af voksne i Grønland er blevet krænkede seksuelt som barn:

Definition på seksuelt overgreb	Kvinder	Mænd	Begge køn
Har ikke selv bestemt første seksuelle samvær	33 %	33 %	33 %
8-14 år ved første seksuelle oplevelse	46 %	21 %	34 %
0-7 år ved første seksuelle oplevelse	6 %	7 %	7 %

Kilde: "Ung i Grønland – med fokus på seksualitet og seksuelle overgreb", Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, 2015

Andel af 18-29 årige, der har været udsat for seksuelle overgreb inden 18-årsalderen	32,8 %
Seksuelt overgreb i barndommen i Vestgrønland	36,0 %
Seksuelt overgreb i barndommen i Østgrønland	46,1 %

Kilde "Befolkningsundersøgelsen i Grønland i 2014. Levevilkår, livsstil og helbred", Center for Sundhedsforskning i Grønland, 2014.

Omfanget af seksuelle overgreb blandt unge

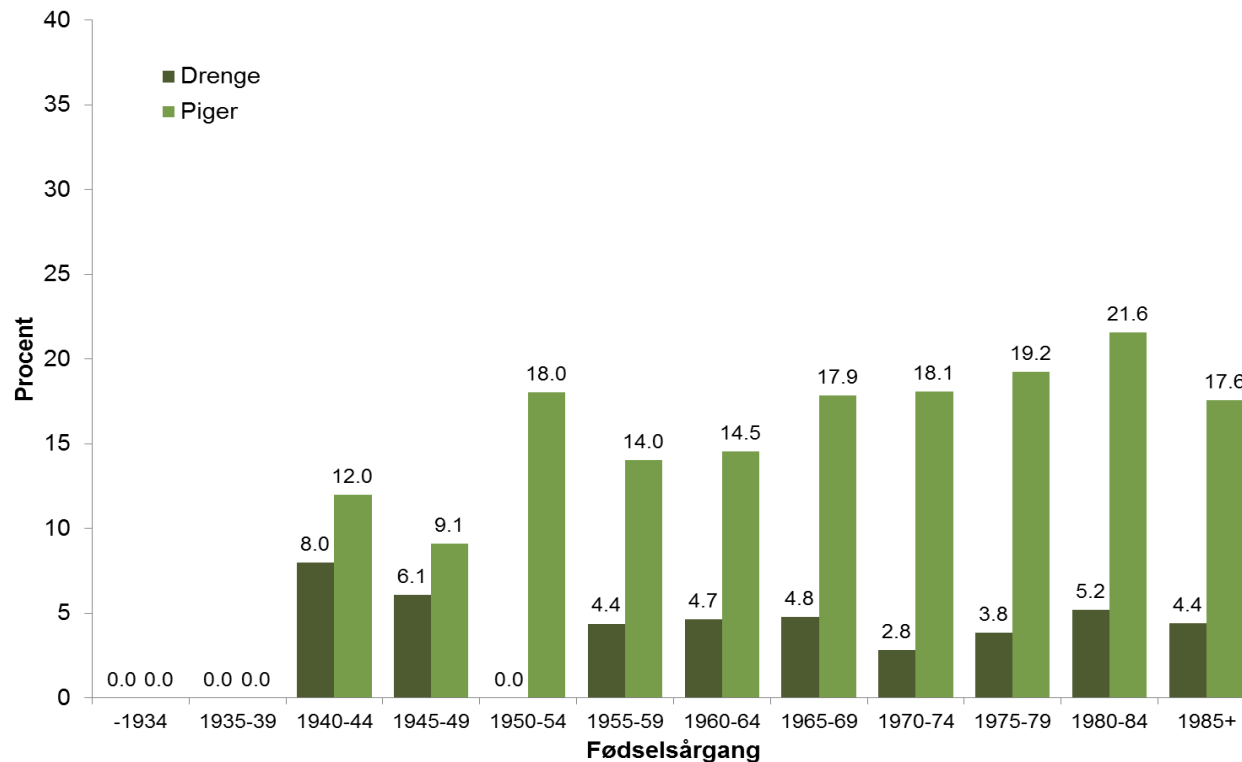
- Knappt én ud af ti drenge (9,4%) og én ud af tre piger (32%) har været udsat for et seksuelt overgreb af en jævnaldrene og/eller en voksen
- 17 % af de unge har haft mindste én seksuel erfaring med en voksen, før de fyldte 15 år
- Majoriteten af de unge, der har haft seksuel kontakt med en voksen, har oplevet hændelsen som et overgreb

Omfanget af seksuelle overgreb blandt unge

- Seksuelle overgreb som ung efter fødselsårgang

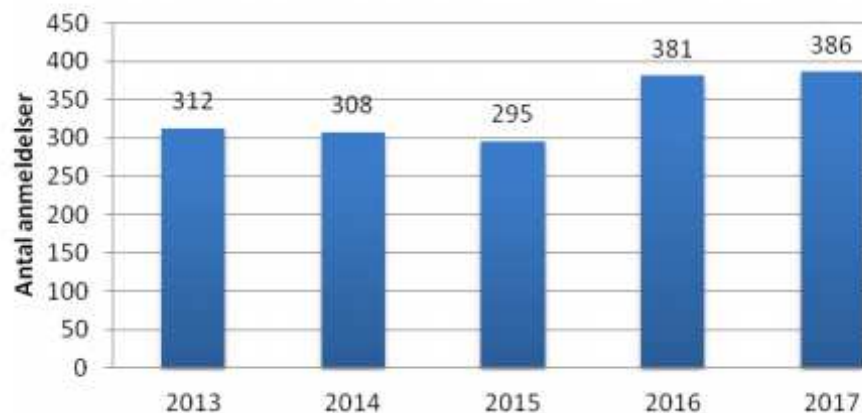

Seneste tal om seksuelle overgreb – anmeldelser til politiet i 2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Seksualforbrydelser					
- voldtægt	112	132	134	151	132
- samleje ved ulovlig tvang	0	0	0	1	0
- kønslig udnyttelse af psykisk abnormitet	0	0	2	1	1
- kønslig udnyttelse af afhængighedsforhold	6	2	1	0	2
- kønsligt forhold til barn u. 15 år	70	52	31	79	69
- kønsligt forhold v. forførelse af person u. 18 år	4	7	9	2	3
- rufferi	0	0	0	0	0
- blufærdighedskrænkelse	119	115	115	142	174
- blufærdighedskrænkelse ved salg af utugtige effekt	1	0	0	0	0
- børnepornografi	2	1	2	3	5
- besiddelse af børnepornografi	4	2	1	2	0

Seksualforbrydelser

Forebyggende fokus

- Større fokus på forebyggende og tidlige indsatser på socialområdet
- Der eksisterer tertiære og sekundære forebyggelsesindsatser, såsom behandling til ofre i familiecentre og rejseholdsregi, skolefællesskabet, behandling af alkohol- og hashmisbrug mv.
- Fokus på at etablere primære forebyggende indsatser, hvor det forebygges at udfordringerne opstår

Forebyggende fokus

Alle forebyggende initiativer er vigtige!!

Der eksisterer mange sekundære og tertiære forebyggelsesindsatser, såsom:

- Familiebehandling i de kommunale familiecentre
- Skolefællesskaberne,
- Behandling af alkohol- og hashmisbrug mv.
- Saaffik
- Rejsehold til voksne med senfølger (siden 2013 har ca. 550 personer været i behandling i 12 byer og 2 bygder.
- Alliaq – en del af voldsstrategien
- Illernit

Eksisterende indsatser med forebyggende fokus

- **MANU** i regi af sundhedssektoren
  - Forældreforberedelse, som tilbydes til alle vordende forældre og forældre med børn op til 2 år

Siden sidst – Indsatser med forebyggende fokus

- NAKUUSA-kampagne – Ullut Tamaasa – Hver dag!
  - Kampagne mod seksuelle overgreb, og med fokus på at alle i samfundet må tage ansvar i bekæmpelsen af seksuelle overgreb

Formål

Lave en **højtråbende** kampagne der viser problemets omfang og **engagerer** befolkningen i selv at tage ansvar

- Klæde folk på til **handling** ift. forebyggelse og skærpet opmærksomhed
- Give konkrete **redskaber** til at agere, hvis skaden er sket

Målsætning

Kortsigtede mål:

Ingen borgere skal være i tvivl om at de kan gøre en forskel i kampen mod overgreb.

Det langsigtede mål:

Medvirke til at nedbringe antallet af seksuelle overgreb.

Målgruppe

Primær målgruppe:

Børn og unges forældre og nærtstående voksne, samt de unge selv.

Sekundær målgruppe:

Hele Grønlands befolkning.

NAKUUSA konceptfilm

Film:

1. Konceptfilm
2. Handlingsanvisende film ung til ung
3. Handlingsanvisende film – småbørnsforældre
4. Handlingsorienterende film – forældre
5. Handlingsanvisende film – til alle når skaden er sket
6. Sammenfatning

Naalakkersuisuts strategi mod seksuelle overgreb 2018-2022

NAALAK
GOVERNMENT

- Killiliisa har til formål at nedbringe antallet af seksuelle overgreb og sikre den bedst mulige hjælp og støtte til alle borgere, der er berørte af seksuelle overgreb.
- En bred sammensat følgegruppe er med til at kvalificere og implementere strategiens indsatser i praksis
- Nøgleord for strategien:
  - Grænsesætning
  - Øget tværfagligt samarbejde
  - Helhedsorienterede initiativer
  - Lokalbaserede indsatser

- Strategien indeholder seks hovedtemaer med tilknyttede mål og forslag til fremtidige indsatser.

- De seks hovedtemaer er:
  1. Information/vidensdeling
  2. Forebyggelse
  3. Tværfagligt samarbejde
  4. Ofre og pårørende
  5. Lokalsamfundet
  6. Personer med seksuel krænkende adfærd

Eksempler på forebyggende initiativer i Killiliisa – Naalakkersuisuts strategi mod seksuelle overgreb 2018-2022

- Forebyggende indsatser om normal seksualitet
- Landsdækkende informations- og uddannelsesaktiviteter
- Etablering af flere kvalificerede fritidsaktiviteter til børn og unge
- Behandlingstilbud til personer med seksuel krænkende adfærd
- Fortsat udvikling af socialfaglige initiativer med fokus på tidlig indsats

Nye indsatser med forebyggende fokus

Udvidelse af MANU til at omfatte alle børn fra 0-18 år

- Indsatsen er under etablering. Med indsatsen skal det sikres, at der etableres og koordineres tidlige og forebyggende indsatser i forhold til sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige og sociale hændelser, der kan føre til mistrivsel blandt børn og unge
- Udvidelsen forventes at have en forebyggende effekt, der i de kommende generationer vil betyde en nedbringelse af anbringelsessager, overgreb, vold og misbrug

Nye indsatser med forebyggende fokus

- Opkvalificering af personale på socialområdet generelt
  - Plan for uddannelser, efteruddannelser og kurser til personale på socialområdet under udarbejdelse
- Undervisning af kommunale sagsbehandlere i relevant lovgivning, herunder lov om støtte til børn
- Undervisning af personale der arbejder med/ omkring børn og unge, dvs politi, sundhedspersonale, kommunalt personale m.fl

Nye indsatser med forebyggende fokus

- Initiativ med den danske Socialstyrelse
  - Fokus på sagsbehandling, familiecentre og døgninstitutioner

